

Гордана Д. Ђигић,Универзитет у Нишу, Филозофски факултет,
Ниш, Србија

УДК 159.923.3:371.12

Снежана Д. Стојиљковић,Универзитет у Нишу, Филозофски факултет,
Ниш, Србија

ЛИЧНЕ И ПРОФЕСИОНАЛНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ НАСТАВНИКА – ПОЛНЕ РАЗЛИКЕ

Међу факторима постигнућа ученика који делују из школског окружења, наставник је један од најзначајнијих и стога привлачи пажњу истраживача. Специфичност ове професије је то да је најчешће обављају жене. Овај рад се бави испитивањем неких личних и професионалних карактеристика основношколских наставника, и полним разликама у погледу испитиваних варијабли. резултати показују да су код наставница (које чине 78% од укупно 269 испитаних наставника основних школа) значајно израженије димензије личности Отвореност за искуство, Сарадљивост и Савесност. На шест (од укупно 12) димензија самоактуализовности наставнице имају значајно више скорове у односу на наставнике. У погледу стилова управљања разредом постоји значајна разлика само код неинтервенишућег стила, који је израженији код наставника. Наставнице у просеку похађају већи број програма стручног усавршавања него њихове колеге. Код жена из испитаног узорка су, у поређењу са мушкарцима, израженије особине које су у бројним истраживањима издвојене као особине успешних наставника, што показује да су код наставница боље избалансиране особине личности са професионалним избором. Тиме се, с једне стране, може објаснити чињеница да жене чешће од мушкараца бирају ову професију, а са друге стране овај баланс наставницама пружа боље могућности за самоостварење него наставницима.

Кључне речи: личност наставника, самоактуализованост, стил управљања разредом, професионално усавршавање, полне разлике

PERSONAL AND PROFESSIONAL CHARACTERISTICS OF TEACHERS – GENDER DIFFERENCES

Among the factors of school achievement which's influence comes from

the school environment, teacher is one of the most important and therefore is in focus of many researches. One of specificities of teacher's profession is that the most often it is performed by women. This paper is concerned with some personal and professional characteristics of primary school subject teachers and with gender differences in examined variables. The results show that personal dimensions Openness for Experience, Agreeableness and Conscientiousness are higher expressed in female teachers (who consisted 78% of the total number of 269 examined primary school teachers). Six (among 12) dimensions of self-actualization are significantly higher in female teachers than in their male colleagues. In relation to the classroom management styles, there is significant difference only in non-intervening style which is higher expressed in male teachers. Female teachers attend greater number of professional trainings in comparison with male teachers. When compared with male teachers from our sample, examined female teachers showed higher expressed these traits which are confirmed by many researches as the traits of successful teachers. It could mean that the balance between personal traits and professional choice is better in female than in male teachers. This could be explanation of the fact that women more often choose teacher's profession, and from the other side, this balance offer better possibilities for self-actualization to female than to male teachers.

Keywords: teachers' personality, self-actualization, classroom management style, professional training, gender differences